

Митне регулювання зовнішньоторгових операцій

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>073 Менеджмент</i>
Освітньо-професійна програма	<i>Менеджмент міжнародного бізнесу</i>
Кваліфікація	<i>Бакалавр менеджменту</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредита, 120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>екзамен</i>
Розклад занять	<i>rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська, англійська для вивчення міжнародних документів.</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: Заслужений діяч науки і техніки України, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки Пашко Павло Володимирович (papavl@ukr.net) Практичні: Пашко П.В.</i>
Розміщення курсу	<i>Кампус, Google classroom https://classroom.google.com/c/NjI2NTEwNzQ2MTU0?cjc=y7gmxcj</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою курсу є формування у студентів уявлення про правила й принципи реалізації митної політики та системи теоретичних і практичних знань стосовно застосування інструментів та технологій митного регулювання експортно-імпортних операцій. Після засвоєння курсу у студентів сформуються відповідні загальні компетенції (ЗК), фахові компетентності (ФК), а також програмні результати навчання (ПРН).

Загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

- ЗК15 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).*
- СК7 Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.*
- СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.*
- СК14 Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.*
- СК15 Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.*

Програмні результати навчання:

- ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації, у тому числі у сфері управління та адміністрування промислових підприємств.
- ПРН 15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
- ПРН 18 Планувати міжнародну діяльність підприємств, складати міжнародні комерційні та біржові контракти й організовувати контрактну роботу;

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Базується на знаннях, набутих студентами під час вивчення дисциплін «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» та має зв'язок з дисциплінами «Менеджмент регіонального розвитку», «Міжнародні бізнес комунікації», «Маркетинг». Навчальна дисципліна забезпечує прикладні дисципліні навчального плану рівня ВО перший (бакалаврський), а також слугує засобом формування у студентів системного осмислення митної діяльності, що сприятиме вивченню професійно-орієнтованих дисциплін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Митна політика, митні інтереси, митна безпека.

Тема 2. Теоретичні засади функціонування та еволюція митно-тарифної системи України

Тема 3. Механізм функціонування митно-тарифної системи країни

Тема 4. Механізми нетарифного регулювання зовнішньоторговельних операцій

Тема 5. Митна справа. Механізми функціонування митної системи України.

Тема 6. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція).

Тема 7. Рамкові стандарти безпеки.

Тема 8. Зовнішньоекономічні договори.

Тема 9. Митний контроль в експортно-імпортних операціях.

Тема 10. Митні режими.

Тема 11. Митне оформлення.

Тема 12. Митні платежі. Митна вартість як об'єкт оподаткування при нарахуванні митних платежів.

Тема 13. Порушення митних правил. Контрабанда.

Тема 14. Митні ризики.

Тема 15. Електронна митниця.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Митна політика та митна безпека України : монографія; за заг. ред. П.В. Пашка, І.Г. Бережнюка. - Хмельницький. : ПП. Мельник А.А., 2013. - 338 с.

2. Пашко П.В. Митна безпека (теорія, методологія та практичні рекомендації): монографія / П.В.Пашко. – Львів: ІРД НАН України, 2009. – 628 с., іл/.

3. Науменко В.П., Пашко П.В., Руссков В.А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. - К.: Знання, 2004.- 403 с.- (Митна справа в Україні).

4. Митний контроль на повітряному транспорті / За ред. П.В.Пашка. - К.: Знання, 2004.- 334 с.- (Митна справа в Україні).

5. Митний контроль на залізничному транспорті / В.А.Писарев, О.В.Рождественський, П.В.Пашко; За ред. П.В.Пашка. - К.: Знання, 2004.- 404 с.- (Митна справа в Україні).

6. Порядок заповнення вантажної митної декларації/ П.В.Пашко, Л.В.Бохтоярова, Ю.В.Вакулєнко та ін. За ред. П.В.Пашка. – К.: Знання, 2005. – 399 с. – (Митна справа в Україні).
7. Зовнішня торгівля України. Митна статистика (1991 – 2016 роки) : довідник / Г.А. Болдишев, Д.В. Лисенко, Л.Г. Козик, О.Ю. Ушаков, Д.В. Пашко. та ін. ; за ред. П.В. Пашка . – К. : Знання, 2018. – 695 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 108).
8. Митна справа України : підручник / П.В.Пашко, В.В.Ченцов, Н.В.Мережко, Д.В.Пашко та ін.; за заг. ред. П.В.Пашка. – К. : Університет ДФС України, 2017. – 442 с. – (серія «Податкова та мита справа в Україні», т. 100).
9. Митні інформаційні технології [Текст]: навч. посіб. / О.Ф. Волік, О.В. Кащеєва, І.В. Дорда, Пашко П.В. та ін. За ред. П.В. Пашка, передмова А.В. Толстоухова. – К.: Знання, 2011. – 391с.
10. Особливості митної класифікації товарів / [Смарченко І.М., Рамусь І.П., Пашко П.В., та ін.]. – За загальною редакцією Калетніка І.Г., Пашка П.В., - Одеса: Пласке, 2011. – 308с.
11. Коментар до Митного кодексу України /За ред. П.В.Пашка, М.М.Каленського.- К.: Юстиніан, 2004.- 736 с.- (серія „Митна справа в Україні”).
12. Краснікова Н.О. Митне регулювання ЗЕД: посібник до вивчення дисципліни [Текст] / Н. О. Краснікова. – Д.: РВВ ДНУ, 2013. – 65с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1203

Допоміжна література

1. Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959–XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>. – Назва з екрану.
3. Офіційний сайт Державної митної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
6. Митна політика та митна безпека: концептуальне визначення і шляхи забезпечення / П.В.Пашко, І.Г.Бережнюк, О.П.Грабельник, І.Г.Калетнік, та інші.; за ред. П.В.Пашка. - К.: Знання, 2012. – 215с. (Митна справа в Україні).\
7. Єгоров О.Б. Митна економіка (Україна-Сот-ЄС): Посібник. – Одеса: ПЛАСКЕ ЗАТ, 2005. – 226 с.
8. Мартинюк В.П. Митна система та економічна безпека держави: теорія і методологія / Монографія. – Тернопіль : Астон, 2010. – 256 с.
9. Грабельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 696 с.
10. Терещенко С.С. Основи митного законодавства України: Питання теорії і практики зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник для студентів вищ. та сер. навч. закладів.- К.: АТ „Август”, 2001.- 422с. – Бібліогр. С.406-421.
11. Войцещук А.Д., Іващук І.О. Митна політика: Фіскально-регулюючий аспект. – К.: В-во ТОВ ВД „Мануфактура”, 2005. -160с.
12. Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312с.
13. Циганкова Т. М. Міжнародна торгівля : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Т. М. Циганкова, Л. П. Петрашко, Т. В. Кальченко – К. : КНЕУ, 2003. – 256 с.

14. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі: монографія / А.А.Мазаракі, Т.М.Мельник. – К. : Київ. нац. торг.-ек. ун-т, 2010. – 470с.
15. Гуцу С. Ф. Проблеми митного регулювання в Україні в умовах євроінтеграції / Гуманітарний часопис 2013, № 4. — С. 105-109.
16. CBP Mission Statement and Core Values. — <http://www.cbp.gov/xp/cgov/about/mission/guardens.xml>.
17. Новікова К. І. Світовий досвід митно-тарифного регулювання та можливості його застосування в Україні [Електронний ресурс] / К. І. Новікова. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/3_SND_2010/Economics/57999.doc.htm. – Назва з екрану.
18. Пашко П. В. Митна політика та митна безпека України / П. В. Пашко, П. Я. Пісной // Фінанси України – 2007. – № 1. – С.74–79.
19. Пелешак І. О. Система митного контролю зовнішньоекономічних операцій в Україні та напрями її вдосконалення [Електронний ресурс] / І. О. Пелешак. – Режим доступу: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/926/>. – Назва з екрану.
20. Кормич, Б. А. Класичні форми митної політики: зміст та історія формування. LEX PORTUS № 2 '2016. — С. 76-85.
21. Бондаренко Є.П. Оцінка інструментів митного регулювання та їх вплив на стан лібералізації зовнішньої торгівлі. ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА – 5'2014[54] Науково-виробничий журнал. — С. 230-235.
22. Бидик А.Г. Основні умови використання інструментів митного регулювання в практичній діяльності митних органів / Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Випуск 7. — С. 294-300.
23. Суворов В. В. Методологічне забезпечення митного регулювання ЗЕД: аналіз категорій та дефініцій / В. В. Суворов // Вісник Академії митної служби України. Сер. : Економіка. — 2009. — № 1. — С. 106-112. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2009_1_16
24. Денисенко С. І. Міжнародно-правові стандарти спрощення та гармонізації митних процедур у сфері міжнародної торгівлі С.І. Денисенко. — Одеса, 2015. — 287 с.
25. Кунєва З. Ю. Митні формальності: основи адміністративно-правової моделі. — Запоріжжя, 2017. — 194 с. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/07/Kuneva_dis.pdf
26. Формування системи митного аудиту в Україні : монографія; за заг. ред. О.М. Вакульчик. – Хмельницький : ПП Мельник А.А., 2014. – 208 с.
27. Пашко П. В., Пашко Д. В. Нові митні інтереси країни та побудова системи їх забезпечення. / Митниця в умовах війни та повоєнного стану : матеріали дискусійної платформи. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2022.- 60 с. – С.27-32. https://drive.google.com/file/d/1eJhT3ip-opJ9D68mrx-g_sZVA5_rCvbO/view.
28. Пашко П.В. „Електронна митниця” – головний шлях до митної безпеки держави. – К.: Транспорт и Логістика, 2007, №3 (с.17), - с.20-23.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	Лекція 1. Митна політика, митні інтереси, митна безпека 1. Національна безпека. 2. Національні інтереси. 3. Економічні інтереси.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Митна політика. 5. Функції митної політики. 6. Механізми митної політики. 7. Митні інтереси. 8. Митна безпека. 9. Митна безпекоспроможність.
2	<p>Лекція 2. Теоретичні засади функціонування та еволюція митно-тарифної системи України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система митно-тарифних відносин. 2. Об'єкт митно-тарифних відносин. 3. Основні суб'єкти митно-тарифних відносин. 4. Сутність митного тарифу.
3	<p>Лекція 3. Механізм функціонування митно-тарифної системи країни</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні напрями глобалізації. 2. Міжнародна економічна інтеграція. 3. Митний тариф України. 4. Угоди про вільну торгівлю. 5. Країна походження. 6. Верифікація сертифікатів про визначення країни походження. 7. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.
4	<p>Лекція 4. Механізми нетарифного регулювання зовнішньоторговельних операцій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративні заходи регулювання. 2. Економічні заходи регулювання. 3. Участь держави у зовнішньоекономічних операціях. 4. Субсидія. 5. Державна закупівля. 6. Кількісні обмеження. 7. Ліцензування. 8. Експортний контроль. 9. Контроль за переміщенням культурних цінностей.
5	<p>Лекція 5. Механізми нетарифного регулювання зовнішньоторговельних операцій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарти та вимоги до якості товарів. 2. Технічні бар'єри. 3. Процедура оцінки відповідності. 4. Сертифікація продукції. 5. Адміністративні та митні формальності.
6	<p>Лекція 6. Митна справа. Механізми функціонування митної системи України.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Митна справа як засіб реалізації митної політики. 2. Складові митної справи. 3. Митна діяльність. 4. Митне регулювання. 5. Митна система України. 6. Адміністрування діяльності митних органів. 7. Суб'єкти-посередники у здійсненні митної справи.
7	<p>Лекція 7. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сфера застосування конвенції.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Структура конвенції. 3. Адміністрування конвенції. 4. Застосування конвенції. 5. Стандартне правило. 6. Спеціальні додатки.
8	<p>Лекція 8. Рамкові стандарти безпеки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарти системи угод між митними адміністраціями. 2. Стандарти системи партнерства «митниця-бізнес».
9	<p>Лекція 9. Зовнішньоекономічні договори.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет договору. 2. Кількість та якість товару. 3. Базисні умови поставки товару. 4. Ціна та загальна вартість договору (контракту). 5. Умови приймання-здавання товару. 6. Упаковка та маркування. 7. Форс-мажор, санкції та рекламації. 8. Урегулювання спорів у судовому порядку. 9. Окремі види договорів.
10	<p>Лекція 10. Митній контроль в експортно-імпортних операціях.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація митного контролю. 2. Форми митного контролю. 3. Технічні засоби митного контролю. 4. Митні експертизи. 5. Авторизовані економічні оператори.
11	<p>Лекція 11. Митні режими.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення щодо митних режимів. 2. Характеристика митних режимів.
12	<p>Лекція 12. Митне оформлення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процедура, місце та термін декларування. 2. Митні декларації. 3. Картки відмови. 4. Митне оформлення об'єктів інтелектуальної власності. 5. Митне оформлення гуманітарних вантажів. 6. Програма митного оформлення «Інспектор-2006».
13	<p>Лекція 13. Митні платежі. Митна вартість як об'єкт оподаткування при нарахуванні митних платежів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мито. 2. Податок на додану вартість. 3. Акцизний податок. 4. Справляння митних платежів. 5. Інші бюджетні платежі. 6. Визначення митної вартості товарів, що імпортуються. 7. Визначення митної вартості в інших митних режимах. 8. Корегування митної вартості.
14	<p>Лекція 14. Порушення митних правил. Контрабанда.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контрабанда. Відповідальність за її вчинення. 2. Порушення митних правил, відповідальність за такі порушення. 3. Види порушень митних правил. 4. Провадження у справах про порушення митних правил.

15	<p>Лекція 15. Митні ризики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ризик як економічна категорія. 2. Складові, функції та джерела ризику. 3. Нормативно-правова база управління митними ризиками. 4. Використання нелінійної логіки для визначення митного ризику. 5. Аналіз та оцінювання митних ризиків.
16	<p>Лекція 16. Митні ризики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками. 2. Паспорт профілю ризику. 3. Взаємозв'язок складових ознак митної безпеки та основних елементів криміналістичної характеристики порушень митних правил. 4. Досвід системи управління ризиками в країнах ЄС.
17	<p>Лекція 17. Електронна митниця.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна модель митної служби. 2. Майбутнє митниці та ІТ-контроль. 3. Спрощення механізмів контролю. 4. Організація електронного середовища. 5. Інформаційний митний контроль. 6. Електронні декларації. 7. Програма NCTS. 8. Брокерські послуги та комерційні програми.

Практичні заняття

Практичні заняття мають на меті розвиток у студентів вміння розв'язувати задачі, кейси, працювати з літературою, підготовлювати виступи, формулювати та відстоювати свою позицію, приймати активну участь у дискусії.

№ з/п	Назва теми заняття
1	<p>Тема 1. Митна політика, митні інтереси, митна безпека.</p> <p>Вступ. Знайомство. Основні вимоги в ході вивчення дисципліни, система оцінки успішності студентів, проведення календарного та семестрового контролю.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, методи і основні принципи митної політики. 2. Система митного політики та її зв'язок з іншими галузями. 3. Історія розвитку митної політики. 4. Сутність митної безпеки. 5. Закон України «Про національну безпеку»
2	<p>Тема 2. Теоретичні засади функціонування та еволюція митно-тарифної системи України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та генезис митно-тарифного регулювання. 2. Показники стану економічного розвитку країн. 3. Економічні наслідки застосування митного тарифу для країни. 4. Вплив митного тарифу на становище національного споживача і виробника та на доходи держави.
3	<p>Тема 3. Механізм функціонування митно-тарифної системи країни</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика напрямів глобалізації. 2. Транснаціоналізація та лібералізація міжнародної торгівлі. 3. Міжнародна економічна інтеграція.

	<p>4. Роль митного тарифу у торгівельному та платіжному балансі.</p> <p>5. Визначення країни походження.</p> <p>6. Правила інтерпретації УКТ ЗЕД.</p>
4	<p>Тема 4. Механізми нетарифного регулювання зовнішньоторговельних операцій</p> <p>1. Кількісні обмеження, що використовуються Україною.</p> <p>2. Державні органи, які розробляють нетарифні заходи регулювання.</p> <p>3. Товари експортного контролю.</p> <p>4. Оформлення гуманітарної допомоги.</p>
5	<p>Тема 5. Митна справа. Механізми функціонування митної системи України.</p> <p>1. Структура митних органів України.</p> <p>2. Традиції, символіка митної служби.</p> <p>3. Здійснення митної діяльності.</p> <p>4. Митно-брокерська діяльність.</p> <p>5. Митний контроль та митне оформлення.</p>
6	<p>Тема 6,7. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція).</p> <p>1. Світові міжнародні організації як організаційно-інституціональне підґрунтя розвитку митно-тарифної системи.</p> <p>2. Призначення та структура конвенції.</p> <p>3. Вплив Всесвітньої митної організації на митну політику і митну справу в Україні.</p> <p>4. Рамкові стандарти безпеки.</p>
7	<p>Тема 8. Зовнішньоекономічні договори.</p> <p>1. Основні особливості митного оформлення зовнішньоекономічних операцій.</p> <p>2. Оформлення зовнішньоекономічних договорів.</p> <p>3. Умови поставки товару. Міжнародні правила «Інкотермс».</p>
8	<p>Тема 9. Здійснення митного контролю в експортно-імпорتنих операціях.</p> <p>1. Складові митного контролю.</p> <p>2. Форми митного контролю.</p> <p>3. Зони митного контролю.</p> <p>4. Митний огляд.</p> <p>5. Особливості митного контролю в пунктах пропуску.</p> <p>6. Особливості митного контролю Авторизованих економічних операторів.</p>
9	<p>Тема 10. Митні режими.</p> <p>1. Імпорт, реімпорт.</p> <p>2. Експорт, реекспорт.</p> <p>3. Транзит.</p> <p>4. Тимчасове ввезення, тимчасове вивезення.</p> <p>5. Митний склад.</p> <p>6. Вільна митна зона.</p> <p>7. Безмитна торгівля.</p> <p>8. Переробка на митній території, переробка за межами митної території.</p> <p>9. Знищення або руйнування, відмова на користь держави.</p>
10	<p>Тема 11. Митне оформлення.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок заповнення митної декларації. 2. Порядок заповнення електронної декларації.
11	<p>Тема 12. Митні платежі. Митна вартість як об'єкт оподаткування при нарахуванні митних платежів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Митні платежі як основні інструменти системи митного оподаткування 2. Сутність та місце митної вартості в системі митного оподаткування. 3. Методи визначення митної вартості. 4. Розрахунок митних податків при адвалорній ставці мита.
12	<p>Тема 13. Порухення митних правил. Контрабанда.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Протокол про порушення митних правил. 2. Відповідальність за вчинення контрабанди.
13	<p>Тема 14. Митні ризики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття та класифікація ризиків. 2. Взаємозв'язок складових ознак митної безпеки та основних елементів криміналістичної характеристики порушень митних правил.
14	<p>Тема 14. Митні ризики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи оцінювання ризику. 2. Формування паспорту митного ризику.
15	<p>Тема 15. Електронна митниця.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЄАІС ДМСУ, 2. Програма митного оформлення «Інспектор 2006» 3. Програмне забезпечення MD Office. 4. Програмне забезпечення QD Professional. 5. Програмне забезпечення Diamond Bridge.
16	МКР
17	Екзамен

6. Самостійна робота студента

№	Назви тем і питань, що виносяться на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
1	<p>Тема 1. Митна політика, митні інтереси, митна безпека.</p> <p>Розрахунки зовнішньоекономічної безпеки (експортна квота, імпортерна квота, коефіцієнт відкритості економіки, коефіцієнт покриття імпорту експортом, коефіцієнт Баласса, коефіцієнт Грубеля-Ллойда)</p>	
2	<p>Тема 2. Теоретичні засади функціонування та еволюція митно-тарифної системи України.</p> <p>Історія формування митно-тарифних відносин (від древнього світу до сучасності)</p>	
3	<p>Тема 3. Механізм функціонування митно-тарифної системи країни.</p> <p>Функціонування митно-тарифної ради України. Правила інтерпретації УКТ ЗЕД.</p>	
4	<p>Тема 4. Механізми нетарифного регулювання зовнішньоторговельних операцій.</p> <p>Особливості позатарифних засобів регулювання.</p>	

5	Тема 5. Митна справа. Механізми функціонування митної системи України. Положення про Державну митну службу України. Місія та цінності митної служби.	
6	Тема 6. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція). Міжнародні конвенції, які пов'язані із митною справою.	
7	Тема 7. Рамкові стандарти безпеки. Дві «опори» та чотири основних елементів рамоквих стандартів безпеки.	
7	Тема 8. Зовнішньоекономічні договори. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Віденська конвенція 1980 року, CISG).	
8	Тема 9. Здійснення митного контролю в експортно-імпорتنих операціях. Порядок пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами. Особисті речі громадян.	
9	Тема 10. Митні режими. Особливості митних режимів для товарів подвійного використання.	
10	Тема 11. Митне оформлення. Порядок оформлення гуманітарних вантажів. Товаротранспортні та товаросупровідні документи.	
11	Тема 12. Митні платежі. Митна вартість як об'єкт оподаткування при нарахуванні митних платежів. Розрахунок митних платежів при імпорті транспортних засобів. Способи визначення митної вартості.	
12	Тема 13. Порушення митних правил. Контрабанда. Визначення складових ознак митної безпеки та основних елементів криміналістичної характеристики порушень митних правил при недекларуванні товарів, транспортних засобів комерційного призначення.	
13	Тема 14. Митні ризики. Створення паспорту профіля ризику.	
15	Тема 15. Електронна митниця. Порядок заповнення електронної митної декларації з використанням комерційних програм.	
МКР		
Екзамен		6
Всього		

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методика вивчення дисципліни (кредитного модуля) (18 лекцій та 36 год. практичних) ґрунтується на поєднанні послідовності вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу програми на практичних заняттях, виконання контрольних робіт, самостійної роботи студентів з використанням основного і додаткового матеріалу, інформаційних джерел.

Протягом викладання дисципліни застосовуватимуться основні методи навчання:

1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);

2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл, кейс-технологія, проектна технологія і ін.);

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, розробка і застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів творчих завдань, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-форум).

На лекціях закладаються основи розуміння студентами сутності митного регулювання зовнішньоторгових операцій. Лекція повинна організовувати творчу думку студентів, активізувати їх роздуми над проблемою й обирати правильну тактику в вирішенні тих чи інших виробничо-господарських ситуацій. На лекціях студенти повинні вчитися усвідомлювати основні поняття та положення митної політики, митної справи, самостійно виділяти і засвоювати головне.

Студенти повинні уважно прослухати та записати план лекції, стежити за ходом викладання відповідно до плану. Головні тези лекції лектор виділяє різними способами: затриманням або прискоренням темпу, підвищенням інтонації, виразнішою дикцією, повторенням окремих фраз, вказівкою, щоб студенти записали визначення або положення.

Конспект лекцій повинен являти скорочений запис, в якому за допомогою активної думки та пам'яті виділяється головне. Нові поняття, визначення та найінформативніші висновки слід записувати повністю для спрощення їх подальшого відтворення.

При вивченні курсу на практичних заняттях студенти виконують типові розрахунково-аналітичні задачі та опрацьовують матеріал лекційних занять. Самостійна робота студентів в ході вивчення навчальної дисципліни «Митне регулювання зовнішньоторгових операцій» проводиться за такими формами:

- опрацювання лекційного матеріалу та поглиблення розглянутих проблем на практичних заняттях;
- підготовка до екзамену.

Опрацювання теоретичних питань на практичних заняттях проводиться у формі дискусії за темами визначеними в навчальному плані. Окрім того, на практичних заняттях студенти розв'язують задачі, ситуаційні вправи. Для покращення засвоєння матеріалу слід практикувати: експрес-опитування, тестування, заслуховування доповідей та їх обговорення, аналітичні огляди.

Самостійна робота студентів полягає у створенні індивідуальних опорних конспектів, виконанні вправ змістово-пошукового плану, підготовці та виконанні індивідуальних та колективних завдань.

Відвідування занять. Набуття студентами теоретичних економічних знань і практичних вмінь здійснюється відповідно до передбачених навчальними та робочими навчальними планами форм організації навчання. Проведення лекцій забезпечує формування теоретичних знань студента у процесі викладу теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуацій, завдань практично-прикладного характеру, використання мультимедійних засобів.

У ході практичних занять здійснюється закріплення теоретичного матеріалу та набуття практичних вмінь у процесі розв'язування індивідуальних та диференційованих задач, проблемних ситуацій, проведення партнерських дискусій, ділових ігор, презентацій, навчальних проектів, які моделюють майбутню професійну діяльність фахівців в умовах ринку.

Студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи оцінювання. Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>.

Завдання, яке подається на перевірку з порушенням терміну виконання, оцінюється з врахуванням зниження балів.

У разі пропуску з поважної причини заняття, на якому проходив контрольний захід,

- тестування можна написати в інший день за індивідуальним графіком;

- завдання з практичних занять виконуються дистанційно, зберігаються на google-диску.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання. Студент може підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного.

Календарний контроль проводиться з метою підвищення якості навчання студентів та моніторингу виконання студентом вимог силабусу.

Критерій	Перший календарний контроль	Другий календарний контроль
Термін календарного контролю	1й - Тиждень 8	2й - Тиждень 14

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Інклюзивне навчання. Засвоєння знань та умінь в ході вивчення дисципліни може бути доступним для більшості осіб з особливими освітніми потребами, окрім здобувачів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою. У ході виконання завдань студентам може бути рекомендовано звернутися до англомовних джерел.

Передбачено можливість проведення лекційних та практичних занять англійською мовою, що сприятиме оволодінню професійною термінологією мовою оригіналу. Кількість та графік проведення занять англійською мовою узгоджується викладачем зі студентами на початку семестру.

Позааудиторні заняття. Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

Призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання сума всіх заохочувальних балів не може перевищувати 10% рейтингової шкали оцінювання.

Заохочувальні бали	
Критерій	Ваговий бал

<i>Написання тез, статті, оформлення розрахункової роботи як наукової роботи для участі у конкурсі студентських наукових робіт (за тематикою навчальної дисципліни)</i>	<i>5 балів</i>
<i>Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни)</i>	<i>5 балів</i>

Підготування до практичних занять та контрольних заходів здійснюється під час самостійної роботи студентів з можливістю консультування з викладачем у визначений час консультацій або за допомогою електронного листування (електронна пошта, месенджери).

Оцінка успішності студентів з навчальної дисципліни «Митне регулювання зовнішньоторгових операцій» формується згідно рейтингової системи з урахуванням різних видів робіт: вирішення задач і опитування на практичних заняттях.

Підсумковий контроль відбувається у вигляді написання екзаменаційної контрольної роботи.

Семестровий та підсумковий контроль студентів здійснюється для діагностики у них рівня набутих знань й вмінь та сформованості необхідних компетентностей на основі розроблених кафедрами пакетів контрольних завдань.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна рейтингова система та університетська шкала. 52 бали – семестровий контроль, 48 балів – підсумковий екзаменаційний контроль.

Семестровий контроль складається з поточного, календарного контролю, індивідуальної (розрахункової) роботи та МКР.

Поточний контроль: участь у роботі практичних занять, доповідання. Активна участь на кожному занятті оцінюється у 2 балів, малоактивна участь, некоректні відповіді та коментарі, які свідчать про непідготовленість студента до заняття, знижують оцінку за роботу на практичному занятті до 1 балу, пасивна робота – 0 балів.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр (8 та 14 тижднів) у вигляді індивідуального опитування студентів з метою моніторингу виконання здобувачами індивідуальних навчальних планів згідно з графіком навчального процесу. Максимальна оцінка за індивідуальне опитування – 3 бали.

Позитивної оцінки з календарного контролю виставляється, коли студент виконав всі вимоги PCO і набрав не менше 50% від максимально можливого рейтингового балу на момент проведення календарного контролю.

Максимальна сума балів для першого календарного контролю - 12 балів: 3 бали за індивідуальне опитування, 9 балів за практичні заняття. Максимальна сума балів для другого календарного контролю - 13 балів: 3 бали за індивідуальне опитування, 10 балів за практичні заняття.

Індивідуальна (розрахункова) робота (приклад наведений у додатку 1). Оцінюється у 9 балів. За кожний тиждень запізнення з поданням індивідуальної (розрахункової) роботи на перевірку нараховується штрафний –1 бал (усього не більше –5 балів).

Модульна контрольна робота (МКР) (приклад наведений у додатку 2). Модульна контрольна робота містить комплексні питання тестового, розрахункового або відкритого (питання, яке вимагає розгорнутої текстової відповіді) типу. Оцінюється в 12 балів.

Вагові 52 бали семестрового контролю охоплюють:

№ з/п	Контрольний захід оцінювання*	%	Ваговий бал	Кількість	Максимально разом
1.	Практичні заняття (презентація й публічний виступ, участь у обговореннях та доповнення, звітування з тематичних завдань):	50%		15	
	1-5 практичне заняття	10%	1	5	5
	6-15 практичне заняття	40%	2	10	20
2.	Календарний контроль 1й	10%	5	1	3
3.	Календарний контроль 2й	10%	5	1	3
4.	Модульна контрольна робота	20%	20	1	12
5.	Індивідуальна (розрахункова) робота	10%	8	1	9
6.	Разом (семестровий рейтинг)				52
7.	Додаткові заохочувальні бали				до 10

Підсумковий контроль: екзамен.

Умови допуску до підсумкового екзаменаційного контролю:

Індивідуальні опитування 1 та 2 календарного контролю повинні бути не менш 2 балів.

- МКР та індивідуальна (розрахункова) робота мають бути зарахованими.
- Семестровий рейтинг більше 26 балів.

Підсумкова письмова екзаменаційна контрольна робота оцінюється в 48 балів. Кожне завдання цієї роботи містить два теоретичних запитання (завдання) і одне практичне

Кожне запитання оцінюється в 16 балів за такими критеріями:

- «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», (повне, безпомилкове розв'язування завдання) – 16-15 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь» або є незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними неточностями) – 14-12 балів;
- «задовільно», неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 11-10 балів;
- «незадовільно», відповідь не відповідає умовам до «задовільно» – 0 балів.

Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру та екзамену, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею:

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
<i>100-95</i>	<i>Відмінно</i>
<i>94-85</i>	<i>Дуже добре</i>
<i>84-75</i>	<i>Добре</i>
<i>74-65</i>	<i>Задовільно</i>
<i>64-60</i>	<i>Достатньо</i>
<i>Менше 60</i>	<i>Незадовільно</i>
<i>Не виконані умови допуску до семестрового контролю</i>	<i>Не допущено</i>

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента):

Додаток 1.

Приклад індивідуального завдання.

Скласти зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу товару «Полотно неткане поліефірне» (країна походження Німеччина) між продавцем (фірма «Альфа», Польща) та покупцем (ТОВ «Дельта, Україна) на суму 50 000 Євро з оплатою контракту в банк Варшави на умовах поставки DAP-Львів.

Додаток 2.

Приклад модульної контрольної роботи (МКР).

Варіант 1

I. Теоретичні питання.

- 1. Визначити функції митної політики.*
- 2. Опишіть основні завдання програми NCTS.*

II. Задача.

Намалюйте оцінку ризику (ось ординат, відносне значення від 0 до 1,0) розміру митної вартості (ось абсцис, грн/кг) по митній декларації з використанням нечіткої логіки у вигляді графіку за умов:

- Відсутність ризику: більше 70 грн/кг*
- Ризик підвищується з 0 до 1,0 : 70-30 грн/кг*
- Ризик максимальний: менше 30 грн/кг.*

Визначити градацію ступеню ризику: підвищений (червона зона, менш 40 грн/кг), середній (жовта зона, 40-50 грн/кг) та малий (зелена зона, більше 60 грн/кг) ризику та заходи контролю для кожного ступеню ризику.

Силабус розроблено відповідно до «Порядку створення та затвердження робочих програм (силабусів) навчальних дисциплін (освітніх компонентів) в КПІ ім. Ігоря Сікорського», який ухвалено Методичною радою університету (протокол № 8 від 24.06.2021 р.).

Будь-які прояви академічної недобросовісності не толеруються. Наслідки таких проявів визначаються рішенням засідання кафедри та регламентуються відповідно до «Тимчасового положення про систему запобігання академічному плагіату в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Спілкування з викладачем проводиться під час лекційних та практичних занять, через ZOOM, Кампус, електронну пошту, GoogleClassroom, Платформу дистанційного навчання "Сікорський", а також через Telegram. Консультація проводиться за бажанням студентів через віртуальні способи зв'язку, що представлено вище.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено Заслуженим діячем науки і техніки України, доктором економічних наук, професором, професором кафедри міжнародної економіки Пашком Павлом Володимировичем.

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол №12 від 14.06.2023 р.).

Погоджено методичною комісією факультету (протокол № 11 від 30.06.2023 р.).